

IV Convenció Internacional de Televisió i Educació

Barcelona, 1983

H. Larrea

Enmarcat dins el Saló Internacional de la Imatge, el So i l'electrònica, se celebrà a Barcelona, del 28 al 10 d'octubre, la *IV Convenció Internacional de Televisió i Educació*, organitzada per la Societat d'Estudis de Tecnologia i Comunicació. Participaren en aquesta trobada organismes i personalitats vinculades al món de l'educació i la tecnologia.

Entre els assistents estrangers figuraren Richmond, director de programes de la Open University, que va oferir una ponència sobre «La televisió com a evidència», i Henry Ingle, que n'exposà una altra sobre «Les noves tecnologies de la informació al servei de les institucions educatives de l'Estat. Esbós del Projecte "Best"».

A nivell nacional, hi prengueren part Josep M.^o de Rábago i Ignacio Yturriño, els quals presentaren el Programa Informàtic del Projecte Telegal, organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació de Santiago, la Fundació Barrié de la Maza i FUNDESCO.

En representació de RTVE, el director general, José M.^o Calviño, va parlar sobre «Radiotelevisió pública i Educació», i la directora de programes, Blanca Álvarez, ho va fer sobre els programes infantils. Per part de la Universitat de Barcelona el Dr. Sanvisens clausurà la Convenció amb una dissertació sobre «Tecnologia i Pensament Pedagògic».

Les comunicacions presentades per un gran nombre de professors es van dividir en quatre seccions: «Mitjans àudio-visuals a l'aula», presidida per Santiago Mallas; «Comunicació àudio-visual», dirigida per Mariano Cebrián; «Mitjans àudio-visuals i ensenyament a distància», aconduïda per Jaume Sarramona; i la secció «Televisió i Tecnologia Educativa», presidida per Arturo de la Orden.

Els ponents dissertaren sobre diferents experiències àudio-visuals a

l'Ensenyança General Bàsica: ensenyament per ràdio, dissenys de vídeo-ciència, com a auxiliar de l'ensenyança de la cirurgia, d'idiomes, de dibuix tècnic, etc. En representació del Grup «Comunicació i Ensenyament», de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, presentaren una experiència d'anàlisi semiòtica les professores Teresa Velázquez i Hilda Larrea.

La IV Convenció ha estat d'un gran interès per a educadors i tecnòlegs, els quals, mitjançant una bona organització i preparació del programa d'activitats, han pogut oferir un material informatiu molt suggeridor. La documentació recollida a la Convenció serà publicada posteriorment.

Per la seva magnitud, cal destacar el gran joc comunicatiu que significa el *Projecte Best (Basic Education Skills through Technology)*, organitzat per l'Associació de Comunicació i Tecnologia Educativa (AECT) en col·laboració amb el Departament d'Educació dels EUA. El projecte ha tingut un desenvolupament de dos anys, dels quals aquest és el darrer de l'experiència. Es tracta d'un intercanvi informatiu per tal d'augmentar el coneixement i la capacitat de grups i organitzacions per a millorar l'ús de tècniques, procediments i mètodes tecnològics.

Participen en aquest programa associacions professionals i autoritats federals, estatals i locals. Se les anomena «Transaccions d'intercanvi tecnològic». De fet és un estudi de planificació global entre els Departaments d'Educació de 41 estats, a fi d'estimular i avaluar l'ús de la tecnologia de les telecomunicacions en l'ensenyança bàsica, d'acord amb les necessitats dels professors. D'aquesta manera, la inversió de capital és analitzada i avaluada pels mateixos organismes que hi són interessats.

El *Projecte Best* comprèn:

1) *Teleconferències interactives vídeo-audio*, a l'efecte de facilitar informacions i interrogar professionals i experts en discussions interactives entre Estats, o bé dins d'un mateix Estat. Es fa servir la xarxa CONFERSAT del Servei Públic de Radiodifusió (Satèl·lit West Star IV). Una de les conferències ha estat la següent: «Directrius per a la selecció i avaluació de *software* i *hardware*. Qui actua o què fa? Com ho fa i amb quin efecte?»

2) *Mòduls de material escrit i enregirat en vídeo*, sobre l'ús de la tecnologia. Il·lustra les experiències clau en microordinadors i en vídeo i està destinat als educadors.

3) *Un Banc d'Informació*, que inclou dades relatives a conferències, tallers, seminaris, reunions, etc. Conté noms d'educadors i experts locals, així com bibliografia sobre tècniques de comunicació.

Es pot accedir a la informació actualitzada a través de diversos mitjans: taula d'avís (l·listes d'informació emmagatzemada), bústia electrònica (amb la direcció postal de cada Cap de Departament o d'equip, connectat al terminal de telèfon i vídeo), línia telefònica lliure de despeses i correu regular.

L'objectiu d'aquesta comunicació múltiple no és solament oferir una utilització adequada a les tècniques, sinó també estudiar l'ús planificat dels materials de cara a futurs programes de formació. La intenció és facilitar un intercanvi de recursos, així com conèixer les experiències adquirides per educadors i administradors escolars. El que planteja és una reducció general de les inversions dels Estats en educació i la substitució de programes per categories, per subvencions per blocs; així, els programes hauran de competir si desitgen obtenir la subvenció. Aquest projecte, per la seva envergadura, és enorme; també ho és per l'àrea que abasta i la dinàmica comunicativa que genera. Si bé és un mitjà de difusió de tecnologies, es tracta igualment d'un sistema de control i planificació econòmico-administrativa.

El tema és d'una transcendència tan gran que permet de reflexionar sobre les possibilitats que un satèl·lit de comunicacions ofereix, i pot donar lloc a una revisió dels fonaments educatius d'una societat, per la seva capacitat d'interacció dinàmica immediata i el seu abast per a una planificació positiva, com en aquest cas, en què es questiona la tecnologia. Però, a més a més, pot ésser utilitzat amb altres finalitats.

En segon lloc, es tracta d'una experiència vàlida que cal tenir en compte, donat que a Catalunya s'ha començat un programa d'introducció de la tecnologia del vídeo a l'ensenyança. No és sols una qüestió de dotar centres sinó d'estudiar el mode d'utilització més eficaç, així com de preveure'n els resultats. El vertader canvi s'estableix quan l'educador es capacita i es racionalitza el canvi tecnològic. «La decisió primària d'emprar la tecnologia no ve de dalt ni de baix», diu Mr. Ingle, depèn de les «intencions, el paper i les necessitats del professor», que ha de descobrir les possibilitats del *hardware* mitjançant un procés d'encerts i errors.

Una experiència d'aquesta natura ha d'ésser perfectament planificada. *El Departament d'Ensenyament*, el qual inicia l'etapa d'avaluació a la seva segona fase, no ha d'escatimar esforços per a conèixer la realitat tecnològica de Catalunya: les dificultats dels docents i les experiències realitzades. El diàleg entre tecnòlegs i educadors és una de les bases per al desenvolupament socio-cultural.